

Så svarar partierna på MRR's frågor om JO

I Förna numret av Medborgarrätt presenterade vi ett par frågor om JO som Medborgarrättsrörelsen Friheten i Sverige hade ställt till de fem riksdagspartierna. På detta uppslag presenterar vi svaren som vi fått från alla partier förut om vpk.

De frågor vi ställde hittar Du här nedanför:

Till de fem riksdagspartierna

Medborgarrättsrörelsen Friheten i Sverige har sedan länge utan att ha framgång försökt förmå riksdagen att omvandla sin ombudsman JO från att vara enbart en institution för överhetens övervakning av myndigheterna under regeringsnivån till att bli även en institution med uppgift att vara medborgarna till hjälp när myndigheterna begår allvarliga misstag.

Inför valet den 18 sep i höst är det viktigt för MRR:s medlemmar att få veta partiernas ställningstagande till följande frågor:

1. Är partiet berett verka för att JO blir inte bara ett riksdagens organ för övervakning av myndigheterna utan också ett organ med uppgift att hjälpa medborgarna när de kommit till skada på grund av felaktigt myndighetshandlande?
2. Är partiet berett att utrusta JO med en extraordinär talerätt för att åstadkomma rättelse av felaktiga beslut, som skadade medborgarna?
3. Är partiet berett att ge JO befogenhet att i enskilda fall - ömmande fall - utbetala ersättning till enskild när annan form av gottgörelse för liden skada ej står till buds?
4. Vill partiet verka för att de offentligtställda ansvar för sitt handlande i tjänsten, för närvarande närmast obefintligt skärps, så att det blir en praktisk realitet?
5. Är partiet villigt verka för att JO åläggs att i högre grad än nu sker till riksdagen anmäla sådana omöjligheter i lagstiftningen som JO observerar i sitt arbete och som JO anser bör rättas till?

Svar emotes tackesamt så snart som möjligt.
Medborgarrättsrörelsen Friheten i Sverige
Gustaf Pettrén
Ordförande

rätt beträffande beslut i disciplinfrågor finns det anledning att diskutera den bestämmelse som återfinns i 16:e kapitlet 3:e paragrafen andra stycket första meningen LOA och som stadgar att disciplinförfarandet anledning av talan av JO (eller JK) får åläggas eller skäpas endast om det är påkallat från allmän synpunkt." Representant från Centerpartiet stödde denna skrivning. Centerpartiet ser alltså inte en lösning i dagens problem att återgå till de regler som gällde innan 1976.

3. Centerpartiet anser att, så långt det är möjligt och på sakliga grunder, det inte skall få förekomma fall där en skadelidande blir utan ersättning. Centerpartiet har under den gångna mandatperioden krävt att riksdagen skall tillsätta en utredning med uppgift att se över det svenska skadeståndssystemet. Vi vill också harmonisera de skadereglerande lagar som vi har idag, så att vi kommer till rätta med de uppenbara olikheter i bedömningen som finns från fall till fall. Dessa förslag har tyvärr avisats av riksdagens majoritet.

Riksdagen har tagit ställning till några fall där personer på ett eller annat sätt har "fallit igenom" det normala skydds nätet och på det sättet fått frångått rätten till ersättning. De enskilda personerna har då "bivitt" propositioner. Centerpartiet anser inte att JO skall ha befogenhet att betala ut ersättning för lidande, oavsett hur ömmande fall det vara må. I stället måste regelsystemet vara utformat så att det inte uppstår den här typen av ömmande fall.

Centerpartiet vill att man på ett förutsättningslöst sätt ser över JK:s befogenheter att få upp olika fall till prövning. Det kan vara ett sätt att lösa de problem som kan uppstå när någon enskild inte fått ersättning för lidande som orsakats av myndighetsbeslut eller annan myndighetsutövning.

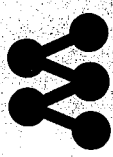
4. Centerpartiet har under en lång tid pläderat för att det särskilda tjänstmannansvaret återinförs. Den senaste tidens händelser har enbart styrkt vår uppfattning.

5. Ja. Det finns all anledning att JO i större grad anmäler vad som kan upplevas av oegentligheter i lagstiftningen.

1. JO har två uppgifter. På eget initiativ övervaka myndigheterna och att vara allmänhetens granskare i enskilda fall. Båda dessa uppgifter är lika viktiga och måste prioriteras lika högt.
2. Förhoppningsvis kan riksdagen under kommande mandatperiod återinföra någon form av tjänstansvar för offentliga tjänstemän. Det kan i detta sammanhang finnas anledning att överväga om JO skall utrustas med extraordinär talerätt.

3. Folkpartiet har under lång tid krävt att myndigheternas skadeståndsansvar skall skärpas och då inte bara i ömmande fall utan generellt.

4. Ja.
5. Ja.

1-3. Jo bör vara ett extraordinär organ som står utanför den ordinarie förvaltningsorganisationen. JO bör därför inte åläggas uppgifter som skulle omvandla JO till en vanlig myndighet. Självfallet skall dock JO kunna bistå den enskilde med råd om hur han skall förföra för att få skadestånd. JO bör också om förutsättningar finns för en part att angräpa ett felaktigt avgörande genom extraordinära rättsmedel på olika sätt kunna initiera ett sådant förfarande. Den enskildes ställning i de i frågorna nämnda situationerna kan stärkas på annat sätt. Moderata Samlingspartiet har i riksdagen krävt att den enskildes rätt till skadestånd från det allmänna vid felaktig myndighetsutövning skall ökas. Partiet har vidare krävt att den enskildes kostnader i skatteprocesser, exempelvis för juridiskt biträde, skall ersättas då en skattskyldig vinner i ett ärende.

4. Ja. Moderata Samlingspartiet har under en följd av år krävt denna reform.

5. Ja.

1. Ja. Centerpartiet har förordat att JO får ett utökat ansvarsområde, där JO då också skulle få ansvar för hjälp till medborgare som kommit till skada genom felaktigt myndighetsutövande.

2. JO:s talerätt behandlades av den parlamentariska utredning som gjorde en översyn av JO-området, SOU 1985:26. Där fastslog utredningen (i avsnitt 8.6.6.6 om JO:s talerätt) att "När det gäller JO:s tale-